

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: **Meg kell menteni a színházakat.**

Forrás: **Virradat.**

1920. VII. 14.

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Idő

"1920"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs.

Meg kell menteni a színházakat.

A kereszténynek nevezett kurzus megszületésével joggal várhatta mindenki, aki komolyan hisz a művészetek magasabbrendűségében, hogy az új irányzat a színpadot is megtisztítja az eltévelyedésektől, amelyek éveken át lehetetlené tették a színházak látogatását. A beérkezett trösztben működő színpadi írók, akiket pusztán a reklámsajtó kritikái tettek írókká és nagyokká, darabjaikban éveken át keverik és pancsolják a wildei hedonizmust a pambertoni detektivromantikát s főleg a tipikusan pesti hisztériát. Az egészet izléstelen masszába gyurva fálalják föl közönségüknek, amely minden idegszálával imádtta és istenítette őket, mert nyárs-polgári életfelfogásával magasabbrendűséget, lelki kifinomodottságot látott műveikben és a saját beteg élvezetében. Az „írók” ki is használták a helyzetet s a színpad lassanként hirdetője lett mindannak, amivel meg lehetett becstelenteni a művészetet. A drámáiról félfogásban elsikkadt minden magasabbrendű élet-törékvés, ismeretlenek voltak és ellejűdtek a nemesebb izgalmak és egy gondolat meztelenkedett elő százféle megnyilvánulásban: az olcsó és kiadós hatásvadászat.

Ez a destruktív felfogás és szellem a nemzeti megújulás napjaiban sem tűnt el a színpadról. Mindössze annyi változás történt, hogy egyes „írók” visszahúzódtak, egyes darabok eltűntek a műsorról. Egyébként mindenben megmaradtak a régi állapotok. Operettszínpadjainkon minden rosszakarátu idegen fantáziánál jobban terjesztik a „tschikósch”

romantikát, operettjeikben évek óta állandóan grófok, betyárok, cigányok és oselédek szerepelnek felháborítóan ostoba és ferde beállításban, mintha a magyarságnak kizárólag ezek volnának a legjellemzőbb típusai. Ezeket az ostoba, emelvitő bécsi szentimentalizmussal cukrozott darabokat, a Mágán-Miskákat, gróf Rinaldokat, Csárdáskirálynőket, Cigánygrófnőket exportálják külföldre. Emellett a velüközönség is még mindig megtűrt, sőt becézett fogása a színházaknak keresztelt műintézeteknek. Ha elvértve akadtak hangok, melyek elitellék a mezítelenség ártalmas módon való tulságos kultuszát, elsősorban az igazgatók, majd a szerzők kara sietett tiltakozni a művészet szabadsága és szentsége nevében a beavatkozás ellen. Így csináltak művészeti problémát, sőt kulturkérdést a hazug erotikából.

Színházaink jórésze még ma is, a rettenetes pénzügyi lerongyolódás korában, valósággal divatterem, melyekben mannequinek mutatják be a fantasztikus divatujdonságokat.

A keresztény kurzus semmit sem csinált, ha csak a kommunistákat távolította el a színpadról. Náluk sokkal veszedelmesebb ellensége az országnak, a magyarságnak, a művészetnek az a gárda, amely még mindig ott lappang a kulisszák mögött s mely — ha újból erőre kap — ismét megöl izlést, erkölcsöt és mindent, ami szent és érték.

Ezt a gárdát kell kikorbácsolni a színpalak közül, mert addig, amíg ezek a szellemi toportyánok és kélpupaok üvöltik és börgik a „drámai vonaglásokat”, addig opium-tanyák maracnak a színházak, amelyeknek minden zugából pállott és mérgezett forráság és álom árad.

Budapest főváros háziyomdaja 1919.